

Obsah

Seznam zkratek a symbolů	7
1. Úvod	9
2. Cholinacetyltransferasa	11
2.1. Objev a název enzymu	11
2.2. Základní údaje o vlastnostech cholinacetyltransferasy a o reakci, kterou katalyzuje	11
2.3. Rozložení cholinacetyltransferasy v organismu	22
2.4. Metodika stanovení aktivity cholinacetyltransferasy	27
2.4.1. Příprava tkáně pro měření aktivity cholinacetyltransferasy	28
2.4.2. Inkubace cholinacetyltransferasy	29
2.4.3. Kvantitativní posouzení aktivity enzymu	30
2.4.4. Stanovení aktivity cholinacetyltransferasy v autorově laboratoři	32
2.4.5. Histochemické stanovení cholinacetyltransferasy	33
2.5. Souhrn	34
3. Axonový transport cholinacetyltransferasy, acetylcholinesterasy a acetylcholinu	36
3.1. Úvod	36
3.2. Všeobecná charakteristika axonového transportu	36
3.3. Axonový transport acetylcholinesterasy	43
3.4. Axonový transport cholinacetyltransferasy	46
3.4.1. Hromadění cholinacetyltransferasy proximálně od místa přerušení nervu	47
3.4.2. Proximo-distální transport cholinacetyltransferasy v nervu, odděleném od perikaryí nervových buněk	50
3.4.3. Problém disto-proximálního transportu cholinacetyltransferasy	53
3.4.4. Otázka velikosti mobilní frakce cholinacetyltransferasy	56
3.4.5. Účinek ischémie na transport cholinacetyltransferasy a acetylcholinesterasy	58
3.5. Axonový transport acetylcholinu	58
3.6. Souhrn	61
4. Dodávka acetylových skupin pro syntézu acetylcholinu	63
4.1. Úvod	63
4.2. Postavení acetylkoenzymu A v základních metabolických drahách a jeho obsah v mozku	64
4.3. Nitrobuněčná lokalisace enzymů, tvořících acetylkoenzym A v mozku	66
4.3.1. Subcelulární frakcionace mozkových homogenátů	66
4.3.2. Pyruvátdehydrogenasový komplex	69
4.3.3. Acetyl-CoA-synthetasa	70
4.3.4. ATP-citrátlyasa	71
4.3.5. 3-ketothiolasy	72
4.3.6. Karnitinacetyltransferasa	73
4.3.7. Jiné enzymy katalyzující vznik acetyl-CoA	73
4.4. Využití prekursorů acetylových skupin pro syntézu acetylcholinu	74
4.4.1. Prekursory bez isotopového značení	74

4.4.2. Isotopově značené prekursory in vitro	79
4.4.3. Isotopově značené prekursory in vivo	82
4.5. Přenos acetylových skupin vnitřní mitochondriální membránou	86
4.6. Otázka druhových, orgánových a věkových rozdílů ve využití acetylových skupin různého původu	91
4.7. Souhrn	92
5. Dodávka cholinu pro syntesu acetylcholinu	94
5.1. Úvod	94
5.2. Biosynthesa cholinu	94
5.3. Obsah volného cholinu v krevní plasmě, mozkomíšním moku a mozku	96
5.4. Usnadněný (přenašečový) příjem cholinu mozkovou tkání	97
5.5. Doprava cholinu do mozku a výdej z mozku	104
5.6. Zdroj cholinu pro syntesu acetylcholinu	107
5.7. Souhrn	110
6. Uspořádání a řízení syntesy acetylcholinu v presynaptických nervových zakončeních	111
6.1. Úvod	111
6.2. Lokalisace cholinacetyltransferasy v presynaptických nervových zakončeních	114
6.3. Celkový, volný a vázaný acetylcholin	116
6.4. Nadbytečný acetylcholin	119
6.5. „Klidová“ syntesa acetylcholinu	121
6.6. Změna syntesy acetylcholinu při jeho uvolňování	123
6.7. Vztah nově syntetisovaného acetylcholinu k synaptickým váčkům	130
6.8. Přednostní uvolňování nově syntetisovaného acetylcholinu	133
6.9. Regulace syntesy	134
6.10. Vztah aktivního příjmu (uptake) ACh k dodávce ACh pro synaptický přenos	140
6.11. Souhrn	141
7. Změny aktivity cholinacetyltransferasy v orgánech a tkáních v průběhu života jednotlivce	142
7.1. Úvod	142
7.2. Změny aktivity cholinacetyltransferasy během embryonálního vývoje a rané postnatální ontogenese	142
7.3. Změny aktivity cholinacetyltransferasy ve stáří	149
7.4. Vliv činnosti a nečinnosti na aktivitu cholinacetyltransferasy	151
7.5. Hormonální vlivy na syntesu acetylcholinu a aktivitu cholinacetyltransferasy	155
7.6. Změny syntesy acetylcholinu v důsledku přerušení a Wallerovy degenerace cholinergních axonů	157
7.7. Cholinacetyltransferasa v regenerujících neuronech	164
7.8. Možnost retrográdního transsynaptického vlivu na aktivitu cholinacetyltransferasy v cholinergním neuronu	166
7.9. Souhrn	168
8. Závěr	170
9. Literatura	173